

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 116

18.11.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: გურჯაანისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებში, სოფ. ველისციხიდან სოფ. კაკაბეთამდე (ცენტრალური მაგისტრალიდან სოფ. ჭერემის გავლით) გზის რეკონსტრუქცია.

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდი“

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: გურჯაანისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტები.

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 17.09.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო ორგანიზაცია ECO“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილია „გურჯაანისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებში, სოფ. ველისციხიდან სოფ. კაკაბეთამდე (ცენტრალური მაგისტრალიდან, სოფ. ჭერემის გავლით) გზის რეკონსტრუქციის პროექტის“ სკოპინგის ანგარიში.

საპროექტო გზა ერთმანეთთან აკავშირებს გურჯაანისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებს. მონაკვეთის სრული სიგრძე შეადგენს 27435 მეტრს. სარეკონსტრუქციო მონაკვეთი იწყება ცენტრალური გზიდან (შ-42) გურჯაანის მუნიციპალიტეტში და მთავრდება საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში სოფ. კაკაბეთში.

წარმოდგენილი დოკუმენტით დგინდება, რომ სარეკონსტრუქციო არეალი მოიცავს გმბორის ქედის სამხრეთ-აღმოსავლეთ მონაკვეთს. საპროექტო გზის მონაკვეთზე აღინიშნება ეროზირებული ფერდობები, რომელიც დაფარულია მეორადი ტყე-ბუჩქნარით და გადის ხევალის უბანზე. სოფ. ჭერემის მხარეს ფერდობზე, გზა გადის „ზურმუხტის ქსელის“ - შეთავაზებული საიტის (გომბორი - GE0000027) ტერიტორიაზე. სარეაბილიტაციო (სარეკონსტრუქციო) გზის პირველი 17 კმ. მიუყვება მდ. ჭერემისხევის ხეობას, აღნიშნულ მონაკვეთზე გზის საფარი მოხრეშილია, მოწყობილია ხელოვნური ნაგებობები გაბიონებისა და მიღების სახით, ასევე აღნიშნულ მონაკვეთში გზა ორ ადგილას კვეთს მდ. ჭერემისხევს. სარეკონსტრუქციო გზის 9 კილომეტრიან მონაკვეთზე, საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში გზის საფარი ფაქტობრივად არ არის. ტერიტორია წარმოდგენილია ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ ტყეში გაჭრილი სამიმოსვლო გზით და საფარი წარმოადგენს ადგილობრივ გრუნტს. ზემოაღნიშნული მონაკვეთი თითქმის სრულად მიუყვება ტყის ფონდს. გზის სავალი ნაწილი დაზიანებულია, შეიმჩნევა დიდი

ზომის ორმოები, დარღვეულია გზიდან წყალარინების სისტემა, ხოლო ზოგიერთ მონაკვეთზე აღნიშნული სისტემა საერთოდ არ არსებობს. არსებული გრუნტის კიუვეტები ამოვსებულია და მწყობრიდანაა გამოსული, აღნიშნული დაზიანებების ფონზე წვიმიან ამინდებში ადგილი აქვს წყლის მასების დაგროვებას, რომლის გამრობის ბუნებრივი პროცესი დიდხანს გრძელდება, რის გამოც გზა მუდმივად დეფორმირებულია.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად საპროექტო გზის სიგრძე შეადგენს 27435 მეტრს. სარეკონსტრუქციო მონაკვეთზე დიდი გრძივი ქანობების გამო ორ მონაკვეთზე იგეგმება სერპანტინების მოწყობა, რაც უზრუნველყოფს გრძივი ქანობების შემცირებას. პროექტით გათვალისწინებულია ქვიშა-ხრემოვანი ნარევით არსებული ვაკისის პროფილზე მოყვანა, შემდეგ კი კაპიტალური საფარის მოწყობა. პროექტი ითვალისწინებს მდ. ჭერმისხევზე ორი ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობას. პირველი - პკ 111+50 სიგრძით 58,7 მეტრს და მეორე - პკ 115+20 სიგრძით 101,186 მეტრს. საბოლოო უბანზე სოფ. კაკაბეთის ტერიტორიაზე დასახლებული პუნქტის ფარგლებში გათვალისწინებულია რკ/ბეტონის ცხაურით გადახურული კიუვეტების და რკინა-ბეტონის მილების მოწყობა, ამასთან ადგილობრივი მაცხოვრებლებისთვის იგეგმება მიერთებებისა და ადგილობრივი შესასვლელების მოწყობა. მოეწყობა ასევე ეზოში შესასვლელების კაპიტალური ტიპის საფარი. მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად იგეგმება საგზაო ნიშნების განთავსება და სავალი ნაწილის მონიშვნა.

პროექტით გათვალისწინებულია სამშენებლო ბანაკის მოწყობა, სადაც განთავსებული იქნება სამშენებლო ტექნიკა და პროექტის ფარგლებში დასაქმებული პერსონალისთვის ყველა საჭირო ინფრასტრუქტურული ობიექტები. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად წინასწარ შერჩეული ტერიტორია წარმოადგენს საწარმოს ტერიტორიას და მდებარეობს გურჯაანის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ზეგანში, რომელიც ირიცხება კერძო მესაკუთრის ბალანსზე. აღნიშნული ტერიტორია იძლევა საშუალებას, რომ გამოყენებულ იქნას დანიშნულებისამებრ და არ მოხდეს ახალი ტერიტორიის ათვისება და გარემოზე დამატებითი ზემოქმედება. სამუშაოების განხორციელების ეტაპზე ასევე საჭირო გახდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა, ტრანსპორტირება და შესაბამის მომზადებულ პოლიგონზე განთავსება. აღნიშნულთან დაკავშირებით გზშ-ის ანგარიშის მომზადების ეტაპზე დაუუსტდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობა და ტერიტორიის ზუსტი კოორდინატები.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია წინასწარ შერჩეული ორი ტერიტორია სადაც მოხდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განთავსება, პირველი მდებარეობს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში, რომლის GPS კოორდინატია (X-0546959; Y-4617802), ხოლო მეორე გურჯაანის მუნიციპალიტეტში, რომლის GPS კოორდინატია (X-0550578; Y-4622255).

საპროექტო გზის დერეფანში პროექტით განსახორციელებელი სამუშაოები, მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ადგილობრივ ფაუნაზე არ მოახდენს, რადგან სამუშაოები ძირითადად უკვე არსებულ და ნაწილობრივ მოქმედ გზის დერეფანში ხორციელდება. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ „გომბორი - GE0000027“ წარმოადგენს შეთავაზებულ საიტს, რომლის საზღვრებში მდებარეობს არაერთი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის ქ. თელავის ნაწილი. სოფლები: ჭერემი, კისისხევი, ვაზისუბანი, ჩუმლაყი და სხვა, შესაბამისად აღნიშნული ტერიტორიები მაღალი ტექნოგენური დატვირთვის ქვეშ არის მოქცეული, რომლის ბუნებრივობის ხარისხი საგრძნობლად დაქვეითებულია. საპროექტო დერეფანში

ფაუნა ერთგვაროვანია და ამასთან ერთად გარკვეულ ანთროპოგენულ ზემოქმედებასაც განიცდის. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად პროექტის ფარგლებში არ არის დაგეგმილი არსებული გზის მარშრუტის ან მისი სიგანის ცვლილება და განხორციელება მხოლოდ არსებული გზის რეაბილიტაცია (რეკონსტრუქცია). მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული ცხოველები, რომლებიც უკვე შეგუებულნი არიან ანთროპოგენიზებულ ლანდშაფტში ცხოვრებას, მშენებლობის ეტაპის დასრულების შემდეგ, რომლის დროსაც მოსალოდნელია მათზე ყველაზე დიდი ზემოქმედება, დაუბრუნდებიან თავდაპირველ ტერიტორიებს. აქვე აღსანიშნავია, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე სავარაუდოდ მოხდება გარკვეულ ფართობებზე ხემცენარეების და ბუჩქნარის მოჭრა. წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად გზმ-ის ეტაპზე მოხდება მოსაჭრელი ხე-მცენარეების დეტალური ტაქსაცია, რომლის საფუძველზეც დეტალურად მოხდება შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებების დაგეგმვა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ტერიტორიის გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური, საინჟინრო-გეოლოგიური და ჰიდროლოგიური დახასიათება. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2019 წლის 8 ოქტომბერს, გურჯაანის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ჭერემის საჯარო სკოლაში და სოფ. მუკუზანის საჯარო სკოლაში, აგრეთვე 2019 წლის 9 ოქტომბერს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში, სოფ. კაკაბეთის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა.

სოფ. ჭერემში საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენელი, შპს „გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო ორგანიზაცია ECO-ს“ წარმომადგენლები, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი და სხვა დამსწრე საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან იყო თხოვნა, სოფ. ჭერემის გზის, საპროექტო გზასთან დაერთებასთან დაკავშირებით. რაზეც საკონსულტაციო ორგანიზაციის წარმომადგენელმა განმარტა, რომ აღნიშნულ საკითხს განიხილავდნენ საქმიანობის განმახორციელებელთან. სოფ. მუკუზანში საჯარო განხილვას ესრებოდნენ მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენელი, შპს „გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო ორგანიზაცია ECO-ს“ წარმომადგენლები, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი და სხვა დამსწრე საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ ყოფილა. სოფ. კაკაბეთში საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენელი, შპს „გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო ორგანიზაცია ECO-ს“ წარმომადგენლები, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი და სხვა დამსწრე საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე საზოგადოების მხრიდან დაისვა კითხვა იმასთან დაკავშირებით, იგეგმებოდა თუ არა სოფლის არსებული გზის რეაბილიტაცია

(გაგანიერება), რაზეც საკონსულტაციო ორგანიზაციის წარმომადგენელმა განუმარტა, რომ დასმული საკითხი არ განიხილება წარმოდგენილი პროექტით.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული უნდა იყოს (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: მათ შორის ტერიტორიის ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით, არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივის დეტალური აღწერა;
 - ფუჭი ქანების სანაყაროებისა და სამშენებლო ბანაკის SHP ფაილები, (ფართობი), ფუჭი ქანების განთავსების ადგილების შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაცია;
 - სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
 - ინფორმაცია შესასრულებელი სამუშაოების ხანგრძლივობის შესახებ;
 - დეტალური ინფორმაცია დროებითი გზების შესახებ, დროებითი გზის პროექტის აღწერა (Shp ფაილებთან ერთად);
 - საპროექტო მონაკვეთის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით;
 - მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);

- საპროექტო გზის მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა მათ შორის დასაქმებულთა ადგილობრივების წილი;
- მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
- სამეურნეო ფეკალური, სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო გზაზე დაპროექტებული ხიდების მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალური აღწერა;
- საპროექტო სახიდე გადასასვლელების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები; გეომეტრიული პარამეტრების, ხიდის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია მდინარის კვეთის პარამეტრების, მდინარის საანგარიშო ხარჯის, საერთო წარეცხვის მაქსიმალური მაჩვენებლების შესახებ;
- წყალსარინი არხების მოწყობის, პროფილირების და განივი დრენაჟის მილების/კიუვეტების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ბეტონის სამუშაოების, ფუნდამენტებისა და ხიდის სტრუქტურული მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო გზის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით).

4.1 საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს:

- რელიეფი (გეომორფოლოგია);
- გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკა;
- სეისმური პირობები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე;
- საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების პიკეტური აღწერა, რომელიც უნდა მოიცავდეს საპროექტო ტერიტორიაზე საშიში გეოლოგიური პროცესების (მათი არსებობის შემთხვევაში) აღწერასაც.
- მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების სამუშაო პროგრამა (ჭაბურღილების რაოდენობა, ადგილმდებარეობა, ლაბორატორიული კვლევები გრუნტების ლაბორატორიული კვლევის შედეგები და ა.შ.);
- საპროექტო დერეფანში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგების საფუძველზე საშიში გეოდინამიკური პროცესების (მეწყერი, ღვარცოფი, ეროზიული პროცესები) განვითარების თვალსაზრისით რთული უბნების ადგილმდებარეობის აღწერასთან ერთად მოცემული უნდა იყოს გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებები (კონკრეტული ლოკაციისა და გეოდინამიკური პროცესებისთვის);

4.2 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- გზის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს მდ. ჭერმისხევის ჰიდროგრაფიული დახასიათება, მდინარეზე გათვალისწინებული სახიდე გადასასვლელების მონაკვეთებზე ჰიდრომეტრულ გაანაგრიშებათა მონაცემები, ასევე პარამეტრები დღეისათვის მისაღები მეთოდით და სტანდარტებით;

- მდ. ჭერმისხევის საშუალო წლიური, მინიმალური და მაქსიმალური ხარჯები;
- მდ. ჭერმისხევის 1%-იანი უზრუნველყოფის ხარჯების და მათი შესაბამისი დონეების გაანგარიშებები მდინარესთან შემხებლობის და უშუალო გადაკვეთის უბნებზე, აგრეთვე წარცხვის სიღრმის სიდიდეები;
- დეტალურ ინფორმაციას მაქსიმალურ ჩამონადენზე, მინიმალურ ჩამონადენზე, მყარ ნატანზე;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;
- ზედაპირული წყლის ობიექტების გადაკვეთის დეტალური პროექტები;

4.3 ბიოლოგიური გარემო:

- გზშ-ს ანგარიშში აისახოს ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობრივი შემადგენლობის და მახასიათებლების დეტალური კვლევის (ტაქსაცია) შედეგები. ამასთან, ფლორის შემარბილებელი ღონისძიებებს დაემატოს 8 სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის მქონე დაცული სახეობების შესაბამის გარემოში გადარგვის საკითხები;
- გზშ-ის ანგარიშში აისახოს, კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ცხოველებზე და ხელფრთიანებზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე), მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილ იქნას ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად;
- გზშ-ის ანგარიშში აისახოს, კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ცხოველებზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე), ხიდების მშენებლობით გამოწვეულ შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილ იქნას ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად;
- ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგების საფუძველზე, შემუშავდეს შემარბილებელი ღონისძიებების თავი და მონიტორინგის გეგმა, სადაც აისახება ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი;

4.4 კულტურული მემკვიდრეობა: გზშ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული უნდა იყოს შესაბამისი კომპეტენციის სპეციალისტი (ისტორიკოსი/არქეოლოგი), რათა გამოირიცხოს შესაძლო არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების რისკები.

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- კუმულაციური ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელი ღონისძიებებთან ერთად;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების მართვის გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. გზშ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_37N(38N) პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, საპროექტო გზა, საპროექტო ხიდები, სამშენებლო ბანაკი, სამშენებლო მოედანი, სანაყაროს ტერიტორია;
- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს დეტალურად საპროექტო გზის დაცვის ზონების შესახებ ინფორმაცია.

➤ „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს N299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 449627 მ² ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის

ფონდში კერძოდ, საგარეჯოს სატყეო უბნის კაკაბეთის სატყეოს N31; 32; 35; 37; 38; 42; 43; 45; 54; 55 კვარტლებში და მიმდებარედ არსებულ ყოფილ საკოლმეურნეო ტყეში. წარმოდგენილი მთლიანი ფართობიდან 300441 მ² ზედდებაშია „ზურმუხტის ქსელთან“.

- სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე სანაყაროს მოწყობა არ რეგულირდება კანონმდებლობით, ასევე სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე საქმიანობა საჭიროებს შეთანხმებას ტყის ფონდის მართვის უფელბის მქონე ორგანოსთან.
- საპროექტო ტერიტორია თანდართული დოკუმენტებით და სააგენტოში არსებული ინფორმაციით ნაწილობრივ მოიცავს სახელმწიფო ბალანსზე აღრიცხულ ჭერმისხევის ქვიშა-ხრემის საბადოს კონტურს, სადაც ნაკვეთის საბადოსთან თანაკვეთის ფართობზე (83909 მ²) ქვიშა-ხრემის მარაგი შეადგენს 251727 მ³-ს. ამასთან წარმოდგენილი ტერიტორია ასევე ნაწილობრივ მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების მიზნით N48686/4545-2019 დასკვნა მომზადებული ობიექტის საზღვარს რომელზეც, მიმდინარეობს ადმინისტრაციული წარმოება შემდგომში სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საქმიანობის განმახორციელებელმა დაგეგმილი პროექტი უნდა შეათანხმოს სსიპ წიაღის ეროვნულ სააგენტოსთან და შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტი წარმოადგინოს სამინისტროში.
- გზმ-ს ანგარიშში მოხდეს სამშენებლო სამუშაოების კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებსა და კულტურულ ფასეულობებზე პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გამოვლენა, აღწერა და შედეგების შესწავლა, ზემოაღნიშნული აისახოს გზმ-ს ანგარიშში.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში „მუნიციპალური განვითარების ფონდის“ მიერ წარმოდგენილ, „გურჯაანისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებში, სოფ. ველისციხიდან სოფ. კაკაბეთამდე (ცენტრალური მაგისტრალიდან სოფ. ჭერემის გავლით) გზის რეკონსტრუქციის პროექტზე“ **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.